

Yashil

IQTISODIYOT TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, siyosiy, ilmiy, ommabop jurnal

2
0
2
4

No 4

- 08.00.01 Iqtisodiyot nazariyasi
- 08.00.02 Makroiqtisodiyot
- 08.00.03 Sanoat iqtisodiyoti
- 08.00.04 Qishloq xo'jaligi iqtisodiyoti
- 08.00.05 Xizmat ko'ssatish tarmoqlari iqtisodiyoti
- 08.00.06 Ekonometrika va statistika
- 08.00.07 Moliya, pul muomalasi va kredit
- 08.00.08 Buxgalteriya hisobi, iqtisodiy tahlil va audit
- 08.00.09 Jahon iqtisodiyoti
- 08.00.10 Demografiya. Mehnat iqtisodiyoti
- 08.00.11 Marketing
- 08.00.12 Mintaqaviy iqtisodiyot
- 08.00.13 Menejment
- 08.00.14 Iqtisodiyotda axborot tizimlari va texnologiyalari
- 08.00.15 Tadbirkorlik va kichik biznes iqtisodiyoti
- 08.00.16 Raqamli iqtisodiyot va xalqaro raqamli integratsiya
- 08.00.17 Turizm va mehmonxona faoliyati

74-91 xalqaro daraja
ISSN: 2992-8982

Yashil IQTISODIYOT va TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, siyosiy, ilmiy, ommabop jurnal

Bosh muharrir:

Sharipov Kongiratbay Avezimbetovich

Bosh muharrir o'rinnbosari:

Karimov Norboy G'aniyevich

Elektron nashr. 1476 sahifa.

E'lon qilishga 2024-yil 30-aprelda ruxsat etildi.

Muharrir:

Qurbanov Sherzod Ismatillayevich

Tahrir hay'ati:

Salimov Oqil Umrzoqovich, O'zbekiston fanlar akademiyasi akademigi

Abduraxmanov Kalandar Xodjayevich, O'zbekiston fanlar akademiyasi akademigi

Rae Kvon Chung, Janubiy Koreya, TDIU faxriy professori, "Nobel" mukofoti laureati

Osman Mesten, Turkiya parlamenti a'zosi, Turkiya – O'zbekiston do'stlik jamiyati rahbari

Sharipov Kongiratbay Avezimbetovich, t.f.d., prof., O'zR Oliy ta'lif, fan va innovatsiyalar vaziri

Buzrukxonov Sarvarxon Munavvarxonovich, i.f.d., O'zR Oliy ta'lif, fan va innovatsiyalar vaziri o'rinnbosari

Axmedov Durbek Kudratillayevich, i.f.d., prof., O'zR Oliy Majlisi qonunchilik palatasi deputati

Axmedov Sayfullo Normatovich i.f.n., professor, MIM akademiyasi rektori

Xudoqulov Sadirdin Karimovich, i.f.d., prof., TDIU YoMMMB birinchi prorektori

Abduraxanova Guinora Kalandarovna, i.f.d., prof., TDIU Ilmiy ishlar va innovatsiyalar bo'yicha prorektori

Kalonov Muxiddin Baxritdinovich, i.f.d., prof., "O'IRIAM" ilmiy tadqiqot markazi direktori – prorektor

Yuldashev Mutallib Ibragimovich, i.f.d., TMI professori

Samadov Asqarjon Nishonovich, i.f.n., TDIU professori

Slizovskiy Dimitriy Yegorovich, t.f.d., Rossiya xalqlar do'stligi universiteti professori

Mustafakulov Sherzod Igamberdiyevich, i.f.d., prof., Xalqaro "Nordik" universiteti rektori

Aliyev Bekdavlat Aliyevich, f.f.d., TDIU professori

Axmedov Ikrom Akramovich, i.f.d. TDIU professori

Po'latov Baxtiyor Alimovich, t.f.d., profesor

Eshtayev Alisher Abdug'aniyevich, i.f.d., TDIU professori

Isakov Janabay Yakubbayevich, i.f.d., TDIU professori

Musyeva Shoira Azimovna, SamDu IS instituti professori

Axmedov Javohir Jamolovich, i.f.f.d., "El-yurt umidi" jamg'armasi ijrochi direktori o'rinnbosari

Toxirov Jaloliddin Ochil o'g'li, t.f.f.d., TAQU katta o'qituvchisi

Xalikov Suyun Ravshanovich, i. f. n., TDAU dotsenti

Kamilova Iroda Xusniddinovna, i.f.f.d., TDIU dotsenti

Nosirova Nargiza Jamoliddin qizi, i.f.f.d., TDIU dotsenti

Rustamov Ilhomiddin, f.f.n., Farg'ona davlat universiteti dotsenti

Fayziyev Oybek Raximovich, i.f.f.d. (PhD), Alfraganus universiteti dotsenti

Sevil Piriyeva Karaman, PhD, Turkiya Anqara universiteti doktoranti

Mirzaliyev Sanjar Maxamatjon o'g'li, TDIU mustaqil tadqiqotchisi

Uteyev Uktam Choriyevich, O'zR Bosh prokururasi boshqarma boshlig'i o'rinnbosari

Ochilov Farxod, O'zR Bosh prokururasi iqtisodiy jinoyatlarga qarshi kurashish departamenti bo'limi boshlig'i

Yaxshiboyeva Laylo Abdisattorovna, TDIU katta o'qituvchisi

Ekspertlar kengashi:

Berkinov Bazarbay, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Hakimov Ziyodulla Ahmadovich, i.f.d, TDIU dotsenti

Tuxtabayev Jamshid Sharafetdinovich, i.f.f.d, TDIU dotsenti

Xamidova Faridaxon Abdulkarim qizi, i.f.d., TMI dotsenti

Babayeva Zuhra Yuldashevna, TDIU mustaqil tadqiqotchisi

Muassis: "Ma'rifat-print-media" MChJ

Hamkorlarimiz: Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti, O'zR Tabiat resurslari vazirligi,
O'zR Bosh prokururasi huzuridagi IJQK departamenti.

MUNDARIJA

Organizational Behavior and Leadership.....	14
Ibrokhim Gulomov	
Baliqchilikda klasterlarni tashkil etishning nazariy asoslari.....	22
Olim Murtazayev, Muydinov Olim Bekmuratovich	
Ocenka sostoyaniya privlecheniya investitsiy v sfere turizma Uzbekistana i mehanizmy upravleniya 28 Arzimatov Bobirmirzo Zokirjon ulgi	
Biologik aktivlar buxgalteriya hisobni milliy va xalqaro standartlarga muvofiq takomillashtirish masalalari... 31 Axmadalievna Zebo Abdusalimovna	
Aholi yashash joylarida yong'in risklarini bartaraf etish xizmatlardan foydalanish imkoniyatlari..... 36 Aziz Zikriyoev	
O'zbekistonda ilmiy darajali kadrlar tayyorlash tizimi boshqaruvining tashkiliy tuzilmasi va vazifalari..... 44 Beknaeva Shaxnoza Vladimirovna	
Mintaqaviy turizmning iqtisodiyot rivojlanishiga ta'siri (O'zbekiston turistik xizmatlar bozori misolida)..... 49 D. B. O'rroqova	
Qishloq xo'jaligi mahsulotlarini ko'paytirishning asosiy yo'llari..... 54 Ibrohimov Boburmirzo Baxtiyor o'g'li, Sayfiddinov Sarvarbek Anvarbek o'g'li	
Sanoat korxonalarining aksiyalar bozoridagi faoliyati tahlili: muammolar va yechimlar 59 Igitov Jurabek Kuzibekovich	
Qurilishda modernizatsiya va diversifikatsiya qilish asosida yangi ishlab chiqarish quvvatlarini oshirish 67 Islamov Ozodjon	
Sanoat korxonalari innovatsion salohiyatini oshirishning tashkiliy-iqtisodiy mexanizmini takomillashtirish yo'llari..... 71 J. K. Boymurodov	
Mamlakatda yashil iqtisodiyotni rivojlantirish yo'nalishlari 76 Kadirxodjayeva Nilufar Raxmatullayevna	
BlokchEYn texnologiyalari yordamida raqamli iqtisodiyotni o'zgartirish 81 Karabayev Rustam Zafarovich, Saitkamolov Muxammadxo'ja Sobirxo'ja o'g'li	
Raqamli iqtisodiyot sharoitida zamonaviy mehnat bozorining rivojlanishi 88 Layli Mirzayeva	
Xizmat ko'rsatish sohasini rivojlantirishda investitsion resurslardan samarali foydalanish mexanizmlari..... 92 Luiza Komilovna Xaydarova	
Umumta'lim muassasalari sonining ekonometrik tahlilini pedagogik metodlar yordamida amalga oshirish.... 97 Ravshanova Muhayyo Maxmanazarovna	
O'zbekiston tarixiy shaharlarida turistik faoliyati shakllanishi va ularni boshqarishning nazariy asoslari..... 102 Meliqulov G'ayrat Abdug'afforovich	
Iqtisodiy rivojlanish va ilmiy tadqiqot rivojlanishining havo ifloslanish darajasiga ta'siri 109 Murodullayev Kamoliddin Sherzod o'g'li, Sadibekova Bibisora Djapparovna, Turdiqulov Farrux Ravshanjon o'g'li	
Hududlarni rivojlantirish va "yashil iqtisodiyot"ni shakllantirishning ekologik muammolari..... 114 Maxkamov Saidafzal Saidkamol o'g'li, Yigitaliyeva Dilnava Mansurjon qizi	
Ekoturizm obyektining tasniflanishi va alohida xususiyatlari 120 Qodirov Azizjon Anvarovich	
Mamlakatimiz oliy ta'limga tizimda sifat menejmentidan foydalanishning konseptual asoslari 125 Saidqulova Firuza Farmonovna	
Bo'lajak iqtisodchilarning kasbiy kompetensiyalari..... 129 Shukurova Marifat Xodjaikbar qizi	
Ta'limning bosqichlari va ularning inson kapitalini shakllantirishdagi ahamiyati 133 To'rayeva Hurriyat To'yqulovna	
Hududlarda to'g'ridan to'g'ri xorijiy investitsiyalarni jalg etish dasturini amalga oshirishda marketingni rivojlantirish yo'llari..... 140 Xamidov O. X., Tojiyeva A. F.	
Investitsiyalar marketingining strategik aspektlari..... 147 Xodjamberdiyeva Dilnoza Bahtiyorovna	

Xorijiy investitsiyalarni jalb etishda investitsion muhit jozibadorligini oshirishga nazariy qarashlar	153
A. Bektemirov, A. A. Abdurahmonov	
Qishloq xo'jaligi raqobatbardoshligini oshirishning ilg'or xorij tajribasi.....	158
Abdulloev Asliddin Junaydullayevich, Ochilov Narzullo Fazulloyevich	
Sanoat ishlab chiqarish tizimining investitsion xususiyatlari.....	163
Yodgorova Xalima To'lqinovna	
Turizm sohasi uchun yuqori malakali kadrlarni tayyorlashda davlat va xususiy sherikchilikning o'zaro bog'liqligi tahlili.....	169
Raxmatov Adxam Itolmasovich	
Mamlakatimizda turizm tashkilotlari faoliyatini qo'llab-quvvatlash maqsadida marketing instrumentlari orqali samarali tizim yaratish.....	173
Suyunova Kamilla Baxromovna	
Qishloq xo'jaligida agrokimyo xizmatlar ko'rsatishning iqtisodiy samaradorligiNI oshirish yo'llari.....	177
Tabayev Azamat Zaripbayevich	
Yashil iqtisodiyotga investitsiyalarni jalb qilishni faollashtirish muammolari.....	182
Xomitov K. Z., Masharipova S. R.	
Considerations on the Problem of Illegal Migration and Human Trafficking	187
Azamatova Gulmira Bayirbekovna, Otarbayeva Guljan Kobeyeva	
Sustainable Development and Environmental Economics in Uzbekistan:	
A Focus on Carbon Pricing and Renewable Energy	190
Muhammadiyev Po'latjon Ilhomjon o'g'li, Uzganbayeva Dilnoza Toxtasinovna	
The use of Digital Technologies in the Provision Of Utilities to the Population	196
Mamanazarov Oybek Shomurodovich, Inoyatova Durdon Shoxaydarovna, Alijonov Jamshid Alijon o'g'li	
The Current State of the Digital Economy in the Agrarian Sphere: Problems and Solutions	200
Babadjanov Abdirashid Musayevich	
Behaviorial Theory of the Firm	205
Egamberdieva Oydin Abror qizi	
The Role of Information Technologies in Increasing the Capitalization of Commercial Banks	211
Egamova Makhfurat Esanova	
Финансовые риски в исламском финансировании для внедрения в Республики Узбекистан	215
Абдуллоев Фуркат Олимджонович	
Совершенствование методологии экспертизы инвестиционных проектов	220
Бекимбетова Гулнора Маратовна	
Методические подходы к формированию механизмов стратегического управления развитием химической отрасли.....	227
Бибуотова Шахло Саъдullaевна	
Меры по снижению доли теневой экономики в стране.....	232
Махмудова Юлдузхон Баҳромжон қизи, Сафаров Гиёсиддин Абдуллаевич ўғли	
Формирование национальной инновационной системы – одна из приоритетных задач повышения конкурентоспособности Республики Узбекистан	236
Н. М. Махмудов, А. А. Алиев, З. А. Мирзоев	
Мониторинг и анализ современного состояния и развития промышленности в Узбекистане.....	241
Назарова Раъно Рустамовна, Исимолова Малика Дилшодовна	
Цифровая платформа как инструмент трансформации бизнес-процессов	247
Раупов Жамшид Рашидович	
Роль применения ключевых показателей эффективности труда на предприятиях	253
Рахматуллаева Шахноза Хамидовна	
Влияние цифровой трансформации на инвестиционную привлекательность Узбекистана.....	259
Сайткамолов Мухаммадхожа Сабирходжа угли, Маркабаева Жансая Айбек кызы	
Организация и координация методической помощи при управлении педагогическими кадрами	265
Хакимова Майя Юрьевна	
Интеграция узбекистана в мировое экономическое содружество путем унификации бухгалтерского учета на основе МСФО	270
Зарипова Саёҳат Зафаровна	
Tijorat banklari tomonidan investitsiya loyihalarini moliyalashni rivojlantirish imkoniyatlari.....	275
Abduqodirova Ozoda Anvarjon qizi	
Tijorat banklari tomonidan jismoniy shaxslarga ajratilgan kreditlarning joriy tahlili	280
Abdusalomov Jaxongir O'ktam o'g'li	

Globalashuv sharoitida mamlakatimizda sug'urta bozorini raqamlashtirishning ahamiyati.....	286
Anvarova Z.	
The Role of Parents and Teachers in Promoting a Healthy Lifestyle in Children.....	290
Axtamov Djamshed Baxromovich	
A Study of the Importance of Green Economy in Uzbekistan Sustainable Economic Development and its Measurement Indicators in Relation to Environment	295
Ataniyazova Maksuda Baltayevna, Tairova Zarnigor Mammat qizi	
Konsolidatsiyalashgan moliyaviy hisobot tuzishning zarurligi.....	300
Avazov Ilhom Ravshanovich	
Foydani soliqqa tortish obyekti sifatidagi iqtisodiy tarkibi.....	305
Arrorov Zarif Oripovich	
Surxondaryo viloyatida aholining uy-joy bilan ta'minlanganlik darajasini tahlili.....	313
Ibragimov Qobil To'xtamishovich	
Review of Methodological Approaches to Enterprises Financial Condition Analysis.....	318
Ismailova Maxbuba Mirxalilovna	
Innovatsion rivojlanish sharoitida xizmat ko'rsatish sohasini tasniflanishining nazariy va ilmiy asoslari.....	323
Masharipova Manzura Alimbayevna	
Korxonalarda benchmarking strategiyalarini qo'llashning ijtimoiy-iqtisodiy mexanizmlari.....	329
Narziyeva Dilafiruz Muxtorovna	
Davlat budjetining soliqsiz daromadlari shakllanishini takomillashtirish yo'llari.....	334
O'ktamova Nargiza Narzulla qizi	
Mamlakatimizda sanoat ishlab chiqarishi korxonalarining rivojlanish holati tahlili.....	338
Olimov Maqsudjon Komiljon o'g'li	
Moliyaviy natijalar to'g'risidagi hisobotni moliyaviy hisobotning xalqaro standartlar talablari asosida tuzish.	343
Pardayeva Zulfizar Alimovna	
Raqamlashtirish sharoitida qo'shma korxonasi faoliyatining tahlili.....	347
Rashidov Jamshid Xamidovich	
Kichik biznes va xususiy tadbirkorlikning rivojlanishida oilaviy tadbirkorlikning o'rni.....	352
Raximov Baxromjon Ibroximovich, Saloxiddin Zuxriddin Nuriddin o'g'li	
Raqamli iqtisodiyot sharoitda xizmat ko'rsatishning ilmiy asoslari.....	356
Suyunov Asror Baxtiyorovich	
Raqamli iqtisodiyot sharoitda telekommunikatsiya sohasini rivojlantirish ilmiy asoslari.....	360
Toshmatov Salohiddin Zayniddinovich	
Raqamli iqtisodiyot sharoitida innovatsiyalarni joriy etishning huquqiy masalalari	364
Turg'unov Saloxiddin Jamol o'g'li, Mirzayeva Mohidil Vohidovna	
Zamonaviy sharoitlarda korxonalarining moliyaviy baqarorligini yaxshilash masalalari	370
Usmanova Guljahan Ulug'bek qizi	
Franshizalarni jalb qilishda davlat boshqaruvi tizimida marketing tadqiqotlarining ahamiyati	375
Xodjayev Anvar Rasulovich	
Transport Decarbonization Strategy	381
Yarashova Vasila Kamalovna, Muradov Bekzod Xidirnazar ugli	
Temir yo'l transportida ishlab chiqarish faoliyatining iqtisodiy samaradorligini oshirish	386
Yermatova Dilnoza Axmадjonovna	
Iqtisodiyotda davlat ishtirokini qisqartirish va xususiy tadbirkorlikni rivojlantirish istiqbollari	391
Yuldashev Xusniddin Abdullayevich	
Issiqlik ta'minoti xizmatlarini ko'rsatish samaradorligi va sifatini baholash ko'rsatkichlari tizimi.....	394
Abdulaziz Abdumo'minovich Matro'ziyev	
Issiqlik ta'minoti xizmatlari sifatiga ta'sir etuvchi omillar va ularni baholash	398
Abdulaziz Abdumo'minovich Matro'ziyev	
Jismoniy shaxslarning mol-mulkiga soliq solishni takomillashtirish.....	403
Abdullayev Zafarjon Alijonovich, Zaydullayev Abduhabib Boliqu o'g'li	
Sug'urta tashkilotlarida hisob siyosatini ishlab chiqishning ahamiyati.....	408
Abduraimova Maftunaxon Axmatovna	
Bank risklarini boshqarishning xalqaro tajribalari.....	413
Abdurasulov Jaxongir Abduvaliyevich	
Tadbirkorlik subyektlari ijtimoiy ma'sulligini ta'minlash mexanizmining amal qilish darajasi.....	420
Bayisbayev Javlon Nurlanovich	

Qishloq aholisining qishloq xo'jaligida bilim va innovatsiyalarni o'zlashtirishiga ta'sir etuvchi omillarni iqtisodiy baholash (Samarqand viloyati misolida).....	425
Bozorova Lobar Nuralevna	
Направления совершенствования инновационных стратегий в деятельности промышленных предприятий	431
Дониерова Зухрабону Алишер кизи	
Mol-mulk solig'ining korxonalar faoliyatiga ta'siri.....	436
Qudiyarov Kishibay Ramatullayevich	
Banklar reytingini aniqlash va barqarorligini ta'minlashning ustuvor yo'nalishlari.....	442
Maxmudov Omon Tuxtayevich	
Iqtisodiyotni modernizatsiyalash sharoitida tijorat banklarining aktiv va passiv operatsiyalarini innovatsion usullar orqali boshqarishni takomillashtirish	446
Mo'minova Ma'suda Baxtiyarovna	
Auditorlik tekshiruvini dasturiy ta'minot asosida tashkil etish: muammo va yechimlar.....	451
Nazarova Kamola Sattorali qizi	
Ishlab chiqarish infratuzilmasini rivojlantirishning davlat tomonidan tartibga solish konsepsiysi.....	457
Normurodov Xusan Eshmaxmatovich	
O'zbekiston Respublikasida kichik biznes va xususiy tadbirkorlikning ahamiyati hamda uni rivojlantirish istiqbollari	464
Nurullayeva Shaxnoza, Saydullayeva Saodat	
Tijorat banklari inson kapitali samaradorligini baholashda KPI ko'rsatkichlaridan foydalanish mexanizmlari	471
Turaeva Mastura Kurbanovna	
Сущность и особенности инвестиционно-строительного процесса	475
А. Бектемиров, Б.М.Абдувалиев	
Tijorat banklarida muammoli kreditlarni boshqarishning dolzarb masalalari.....	482
Saidov Hayotjon Raxmatulloevich	
Tijorat banklarida kredit operatsiyalari hisobini takomillashtirish.....	486
Sa'dullayeva Asalxon Muzaffarovna	
Ko'p tarmoqli fermer xo'jaliklarining raqobatbardoshlikni baholash usullari	489
Abdulloyev Asliddin Junaydullayevich, Teshayev Mirolim Djumayevich	
Tadbirkorlik subyektlarida soliq yukini optimallashtirish mexanizmi	494
To'xsanov Qudratillo Nozimovich	
Davlat sektorida ichki audit tadbirlarini umumiyl rejalashtirish	499
Xamidova Z. U.	
Aholi moliyaviy savodxonligini oshirish va uning ahamiyati.....	505
Xudayarova Xurshida Abdunazarovna	
Kambag'allikni qisqartirishning xorijiy mamlakatlar tajribasi.....	509
Xudoberdiyev Jamshid Juraboy o'g'li	
Oliy ta'lim muassasalarida buxgalteriya hisobi va ichki auditni takomillashtirish	515
Shaymatova Nargiza Ashurovna	
Raqamli iqtisodiyot sharoitida sug'urta xizmatlari.....	520
Shodmonova Odina G'ofur qizi	
Fuqarolar davlat pensiya ta'minoti tizimining amaldagi holati tahlili.....	524
Sholdarov Dilshod Azimiddin o'g'li	
Aholiga bank xizmatlari ko'rsatishning ijtimoiy ahamiyati	529
Eldor Uskanov	
Innovatsion boshqaruvning ilg'or xorijiy tajribalari	534
Yusupova Jamila Karamatdinovna	
Neft-gaz korxonalari moliyaviy-iqtisodiy faoliyati natijalari tahlili ("O'ZBEKNEFTGAZ" AJ misolida)	538
Umurzoqov Jamoliddin Sherbekovich	
Korxonalarda savdo marketing faoliyati samaradorligini baholash.....	545
Sobirov Azizbek Avzbekovich	
Moliyaviy firibgarliklarga qarshi kurashishda raqamli texnologiyalardan foydalanish imkoniyatlari	552
Gadaev Ismat Yadgarovich	
Hududlarda islom iqtisodiyoti tamoyillari asosida amalga oshirilgan investitsion loyihalar: to'siqlar va yechimlar	555
Irgasheva Gulbahor Sodiqovna	

O'zbekistonda investitsiyalardan samarali foydalanish asosida oziq-ovqat sanoati samaradorligini oshirish yo'llari	558
Kobilova Nasiba Xurramovna	
Foreign Economic Relations as a Factor of Effective Functioning of the Economy	565
Bakhodurova Sulkhiya Azizkhodjaevna, Li Marina Rudolfovna, Mukhtarova Donata Ravshanbekovna, Romashkin Roman Anatolyevich	
Modern Approaches to the Organization and Development of the Consumer Services Market.....	570
Musyeva Shoira Azimovna	
Ishlab chiqarish siklini qisqartirishning iqtisodiy samaradorligi.....	574
Odina Nabiyevna Tuychiyeva, Nazarova Latofat Toirjon qizi	
Asalarichilik mahsulotlari bozorida marketing strategiyasini amalga oshirish.....	579
Rashidova Xadicha Tursunaliievna	
Iqtisodiyotni modernizatsiyalash sharoitida bank faoliyatini iqtisodiy-matematik modellashtirish yo'llari	585
Raxmanov Mexridin Sindarovich	
Korporativ boshqaruva amaliyoti bo'yicha hisobot tuzish bo'yicha xorijiy tajriba.....	590
Tashmatov Rustam Xusanovich	
Iqtisodiyotda davlat ishtirokini qisqartirish va xususiy tadbirkorlikni rivojlantirish istiqbollari	596
Yuldashev Xusniddin Abdullayevich	
Iqtisodiyotda turizm o'rnni statistik baholash uslubiyoti.....	599
Zilola Jumanova	
Финансовые риски в исламском финансировании для внедрения в Республики Узбекистан	606
Абдуллоев Фуркат Олимджонович	
Блокчейн-технология и информационная безопасность в цифровой экономике Узбекистана.....	611
Кадиров Алишер Исмаилович	
Цифровая платформа как инструмент трансформации бизнес-процессов	615
Раупов Жамшид Рашидович	
O'zbekistonda zamonaviy kabel va sim mahsulotlari ishlab chiqaruvchi korxonalar faoliyatiga nazar	621
Rashidova Odina Olimjon qizi	
Современные тенденции развития валютных отношений в Узбекистане	626
Камалов Камоладдин Каҳрамонович	
Sug'urta sohasining O'zbekiston iqtisodiyotidagi o'rni	630
Sharobiddinov Akramjon Goyibbayevich	
Kichik biznes va tadbirkorlikni rivojlantirishning xorij tajribasi va undan	
O'zbekistonda foydalanish yo'naliishlari	634
Fayziyeva Aziza Azamat qizi	
Modeling the Stackelberg strategy in a linear model (linear city) Hotteling	639
Musayeva Shaira Azimovna, Usmonova Dilfuzা Ilkhomovna	
Mulkning kapitallashuvi darajasini iqtisodiy jihatdan amalga oshirish samaradorligini baholash uslublari.....	648
Norboev Odil Abrayevich	
Tijorat banklarining kredit portfelini amaliy holati va ekonometrik tahlillari: atb "Aloqabank" misolida.....	653
Norov Akmal Ruzimamatovich, Norova Nozima Nabiyevna	
O'zbekistonda "yashil iqtisodiyot" muhitida kreditlash va moliyalashtirish imkoniyatlari	658
Taxir Urkinbayev	
Budget tashkilotlarida ichki nazorat tizimini tashkil qilishning xususiyatlari.....	662
Abduraxmanov Ramazon Abdullayevich	
Chinese Commercial Banks Experience in Asset Diversification	667
Uktamova Nozima Narzulla kizi	
Sanoat taraqqiyotida ishlab chiqarish korxonalarini ustuvor rivojlantirish istiqbollari.....	671
Yadgarov Akram Akbarovich	
Анализ деятельности коммерческих банков Узбекистана по кредитованию физических лиц.....	677
Базарова Нигора Равшановна	
Mahalliy va xorijiy investitsiyalarni jalb etishning innovatsion jarayonlarga ta'sirini baholash.....	688
Bobobekov Ergash Abdumalikovich	
Raqamli iqtisodiyot sharoitida innovatsiyalarning iqtisodiy samaradorligini oshirish yo'llari	693
Kuziyeva Nargiza Ramazanovna, Xusanov Faxriddin Jamoliddin o'g'li	
Tashqi mehnat migratsiyasi.....	698
O. N. Djurayev	

Raqamli iqtisodiyotda sanoat tarmog'ining davlat tomonidan qo'llab-quvvatlanishini baholash Otaboyeva Dildora	703
Nobank kredit tashkilotlarining moliyaviy xizmatlari sifatini oshirishning xorijiy mamlakatlat tajribasi Raimov Xurshid Muxtorovich	709
Tijorat banklarida moliyaviy injiniringni qo'llash istiqbollari Saipnazarov Sherbek Shaylavbekovich	715
O'zbekiston Respublikasi moliya bozorida tijorat banklari faoliyati: muammo va yechimlar Toymuxamedov Ibroxim Rixsiboevich, Jumaev Islombok Akram o'g'li	720
Agrar ta'lif tizimida boshqaruv samaradorligini oshirish yo'llari Boltayev Nurali Shiramatovich, Beglayev Uchqun Xurramovich, Abdiyev Izzat Risqiboyevich	727
O'zini o'zi band qilgan shaxslardan olinadigan soliqlarni takomillashtirish orqali yashirin iqtisodiyotni jilovlash masalalari Davranov Iskandar Jumayevich	735
Iqtisodiy konsentratsiyalarni tartibga solish va nazorat qilishni takomillashtirish Luqmanov Sharifxon A'zam o'g'li	742
Role of Private and Public Kindergartens in Early Childhood Development Makhmudova Munisakhon Abbas qizi	748
"Yashil" enegriya quvvatlarini barpo etish iqtisodiy barqarorlikni ta'minlash asosi sifatida Muminova Elnoraxon Abdurahimovna, Umarova Dilnoza Oybek qizi	753
Xo'jalik yurituvchi subyektlarda CVP-tahlilni tashkil etishning muammoli jihatlari Qlichev Baxtiyor Pardayevich	758
Korxonada likvidlik riskini minimallashtirish orqali uning moliyaviy barqarorligini saqlab qolish Latipova Shaxnoza Maxmudovna	763
Развитие международных торгово-экономических связей Республики Узбекистан Ким Татьяна Валерьевна, Гофуржонова Шахрибону Бахромжон кизи	770
Kapital qurilishni boshqarish samaradorligini oshirishning dolzarb masalalari A. Bektemirov, M. U. Sarimsoqov	778
O'zbekiston mehnat bozorida yoshlarning ish bilan bandlik darajasini oshirish Mambetjanov Qahramon Qurbanurdiyevich, Bahromov Shahzod Fazliddinovich	784
Роль имиджа в улучшении инвестиционной привлекательности высших учебных заведений Жанзаков Бекзот, Жонузоков Мирзабек	791
Innovatsion kichik tadbirdorlikni qo'llab-quvvatlash bo'yicha xorij tajribasi va uni mamlakat iqtisodiyotida qo'llash imkoniyati Toshaliyeva Saodat Toxirovna, Eshqulova Dilorom Abduravupovna	799
Перспективы развития банковского сектора в Узбекистане для иностранных туристов Муминов Шахзод Низомиддинович, Каримова Азиза Махомадризоевна	806
Innovatsion faoliyat moliyaviy modellari va mexanizmlarini rivojlantishning konseptual asoslari Ruzibayeva Nargiza Xakimovna	810
Qishloq xo'jaligi tarmoqlarini innovatsion rivojlantirish bo'yicha xorijiy tajribalar va ulardan respublikamizda samarali foydalanish yo'llari Ishniyazov Baxrom Normamatovich	818
Turistik xizmatlarining o'ziga xos xususiyatlari va marketing tadqiqotlari Berdiqu洛va Iroda Rayimqulovna	823
Qoraqalpog'iston qishloq xo'jaligi: asosiy muammolar va rivojlanishining ustuvor yo'nalishlari Yeshimbetov Uktamjon Xudaybergenovich	827
Iqtisodiyotning erkinlashtirilishi sharoitlarida kichik biznes sektori rivojlanishining imkoniyatlari Botirova R. A., Sirojiddinov I. Q.	836
Kriptovalyuta va blokcheyn tadqiqotlari: tendensiylar va istiqbollar Berdiqu洛v Jurabek	839
Bank risklarni monitoring qilish tizimini takomillashtirish Hamroyev Sherzod Axtamovich	841
O'zbekiston hududlariga xorijiy investitsiyalarni jalb qilishda ko'p qavatli "yashil" fermer xo'jaliklarini tashkil etishning ahamiyati Turdimuratova Aziza Alisherovna	847
Surxondaryo viloyatining mahalliy budget daromadlarini oshirish yo'llari va uni arima modeli asosida prognozlash Abdunazarova Shahnoza Norqo'chqor qizi	850

Qishloq xo'jaligi tarmog'ining mamlakat iqtisodiyotidagi o'rni va undagi tarkibiy o'zgarishlarni statistik baholash.....	860
Zakirova Umida Maxamadaminovna	
O'zbekiston Respublikasida xizmat ko'rsatish korxonalarining ijtimoiy-iqtisodiy mohiyati	867
Pardayev Jamshid Muzaffarovich	
Turizm bozorini rivojlantirishda mehnat bozorining tutgan o'rni va ahamiyati	876
Berdikulova Iroda Rayimkulovna, Berdikulov Jurabek	
Проблемы расчета определения и планирования прибыли предприятий в условиях модернизации экономики	880
Алиева С. С.	
Роль применения информационных технологий "BLOCKCHAIN" в совершенствовании системы бухгалтерского учета Республики Узбекистан.....	885
Холбеков Расул Олимович	
Sanatoriy-sog'lomlashtirish muassasasida ichki audit qanday amalga oshiriladi: usullari	890
Shafkarov Fazriddin Xudayberdievich	
Tashqi savdo operatsiyalarining yagona elektron axborot tizimida umidsiz qarzdorlik masalasi	896
Tashmuxamedov Dilmirod Mirabzalovich	
Принципы формирования отчета о финансовых результатах в национальной и зарубежной практике	901
Эргашева Шахло Тургунновна	
Xalqaro raqamli integratsiyaning O'zbekiston an'anaviy banklarning raqobat muhitiga ta'siri	911
Abdujabbarov Abdurasul Abdurashid o'g'li	
O'zbekistonda turizm sohasida kadrlar tayyorlash tizimini takomillashtirish: muammolar va strategiyalar....	919
Eshmurodov Rustam Sayfiddin o'g'li	
Yoshlar turizmini rivojlantirishda ommaviy va alternativ turizmning o'rni hamda volontyorlikning hususiyatlari.....	922
Allayor Norboev Ismoilovich	
Parrandachilik statistikasi ko'rsatkichlar tizimini shakllantirishning nazariy asoslari.....	926
Bobomuratov Imomqul Islamovich	
Iqtisodiyotda kambag'allik darajasini qisqartirishda moliya bozori instrumentlaridan foydalanish imkoniyatlari.....	931
Shaxnoza Qobilova	
Sohibqiron Amir Temur va Adam Smitning soliqlarga bo'lgan qarashlarining xususiyatlari to'g'risidagi fikrlar	936
Alimov Ilhomjon Ikromovich	
O'zbekiston Respublikasida zamonaviy bank xizmatlarinin rivojlantirish istiqbollari (O'ZMILLIYBANK AJ misolida)	942
Kadirov Laziz	
Milliy barqaror rivojlanish sohasidagi maqsad va vazifalarni amalga oshirishda iqtisodiy indikatorlar tahlili .	945
Xoshimov Sobir Murtazayevich	
The Role of Artificial Intelligence in Digital Transformation.....	949
Raimjonova Madina Asrarovna	
Tadbirkorlikda innovatsion faoliyatni moliyalashtirish masalalari	953
Otaxonov Sardorbek Maxammadali o'g'li	
Tadbirkorlik faoliyati samarasini oshirishda iqtisodiyotni rivojlantirishning strategik yo'nalishlari	956
I. M. Kamoliddinov, Sodiqov Maqsudjon Abduolimovich	
Tadbirkorlik subyektlarini soliq mexanizmi orqali rivojlantirish masalalari.....	959
Akbarov Akramjon Ibroximjonovich	
Yashil investitsiya samaradorligini oshirish masalalari.....	963
Ibrohimov Muhammadjon Abdullajanovich	
Yengil sanoat korxonalarini rivojlantirish va eksport imkoniyatlarini oshirish yo'llari	966
K. M. Umarkulov	
"Yashil" iqtisodiyotni rivojlantirishda tadbirkorlik faoliyati va uning hissasini oshirish masalalari	970
G. T. Mamajanova	
Kichik biznes faoliyatini qo'llab-quvvatlashda mahalliy boshqaruvi bilan mushtarak jihatlarining o'ziga xos xususiyatlari.....	974
Ubaydullayev Akmal Tulkinboyevich	

Aholini ijtimoiy qo'llab-quvvatlashning tashkiliy-huquqiy asoslarini takomillashtirish masalalari.....	980
Tursunov Abdulla Qoraboshevich	
Институциональные концепции устойчивого развития в рамках стратегического управления экономикой региона.....	984
Сейтова Лейла Пулатовна	
Hududlarda turistik destinatsiyalarni majmuaviy rivojlantirishda raqobatbardoshlik strategiyasini takomillashtirish istiqbollari	992
Mirzayev Abdullajon Topilovich	
Современное состояние развитие системы железнодорожного транспорта	996
Саримсакова Малохат Хикматуллаевна	
Relevance of Benchmarking in Industrial Enterprises.....	999
Uktamjonova Zulayxo Anvarjon qizi	
Maktabgacha ta'l'm tashkilotlarida davlat xususiy sheriklik asosida byudjetdan ajratilayotgan mablag'larning holati tahlili.....	1004
Xalilova Sh. G'.	
Направления обеспечения конкурентоспособности во внешнеэкономических связях.....	1007
Ахмедов Икром Акрамович	
O'zbekistonda natijaga yo'naltirilgan budgetlashtirish mexanizmini rivojlantirish.....	1021
Primova Nigora Ikrom qizi	
Kichik biznes korxonalarida B2B bozorini tizimli tashkil etishning uslubiy jihatlari.....	1028
Zakirova Gulnoza Qudratovna	
Current Trends in Agrotourism in Uzbekistan: Demand, Needs, and Motives of Agritourists	1032
Iroda Abdieva Gayrat kizi	
Современное состояние достойного труда специалисов транспорта в условиях цифровизации.....	1037
Абдуллаева Нигора Шамсиддиновна	
Обоснование методов оценки совершенствования конкурентоспособности предприятий легкой промышленности	1041
Тухтасинова Мухайё Мирзасултоновна	
Проблемные аспекты трансформации финансовой отчетности бизнеса юридических лиц	1047
Шин Инесса Олеговна	
Cross-Cultural Management is a Separate Field of Science and Discipline.....	1053
Umarova Zulaykho, Rakhmanova Zilola	
Tadbirkorlik subyektlarida xalqaro sifat standartlarini joriy etish tahlili.....	1056
Oqboyev Alisher Rasuljanovich	
O'zbekiston iqtisodiyotida kichik biznesning o'rni	1060
Jo'rayev Ilhomjon Kamoldinovich	
Iqtisodiy inqiroz davrida kredit xizmatlari bozorini davlat tomonidan tartibga solishning xorijiy modellari....	1064
Kurbanov Rustam Radjabovich	
Raqamli transformatsiya konsepsiyalari va uning ahamiyati.....	1069
Abdurahmonov Abdumalik Abdurashidovich	
O'zbekistonda maktabgacha ta'l'm tashkilotlarini davlat-xususiy sheriklik asosida moliyalashtirishning istiqbollari.....	1076
Xalilova Shoxsanam G'ayrat qizi	
"EIZ" hududida soliq va bojxona rejimlari uchun imtiyozlarni tahlil qilish	1081
Xusanov Durbek Nishonovich, Djurayeva Iroda Bahrom qizi	
Mamlakatimizda qishloq xo'jaligini lizing asosida moliyalashtirish istiqbollari.....	1085
Aliqulov Mehmonali Salahiddin o'g'li	
Iqtisodiyotni rivojlantirtishda sun'iy texnologiyalarning o'rni	1090
Xonova Nodira Fazliddinovna	
O'zbekistonning investitsiya muhitni jozibadorligini oshirish yo'llari.....	1095
Sotimov Yunusbek Turg'unboy o'g'li	
"Yashil" sanoat siyosatini yuritish zaruriyati: bozor nuqsonlaridan milliy xavfsizlikkacha.....	1100
Muqimov Sherali Axmadali o'g'li	
O'zbekiston to'qimachilik sanoatining hozirgi holati tahlili va rivojlantirish istiqbollari.....	1105
Madraximova Gulasal Ro'zimboy qizi	
Improving the Methodology of Econometric Analysis of the Efficiency of Financial Activity of Agricultural Agroclusters of Uzbekistan.....	1110
Ochilov Ilhom Sayitkulovich	

O'zbekistonda "Yashil" iqtisodiyotga o'tish va "Uglerod neytralligiga erishish" strategiyalarining ahamiyati	1118
Pulatov Dilshod Haqberdiyevich, Qulliyev Ulug'bek Mirzayevich, Mamataliyev G'ayrat Chori o'g'li, Bazarov Shodi Abdirahmonovich	
Oziq-ovqat mahsulotlari brend qiymatini oshirishda marketing strategiyalari.....	1125
Xodjiev Ibroxim Ikramovich	
Aktual'nye voprosy ukrepleniya doveriya naseleniya k bankovskoy sistemye Respublikи Uzbekistan	1131
Ruziboeva Nilufar Tulkin kizi	
Hududlarda ijtimoiy-iqtisodiy nomutanosiblikni kamaytirish uchun mintaqaviy siyosat vositalarining xorijiy mamlakatlar tajribasi.....	1137
Normurodov Alibek Anvar o'g'li	
Mintaqa korxonalarining rivojlanish potensialini shakllantirishda innovatsion marketingning o'rni va mohiyati	1144
Axmedov Alim Babaniyazovich	
O'zbekistonda turizm sohasini rivojlantirishning ijtimoiy-iqtisodiy jihatlarini tokomillashtirish yo'llari.....	1148
Samandarova Dilfuza Mansurovna	
Raqamli iqtisodiyot sharoitida ishsizlikning iqtisodiy oqibatlari: mavjud muammolar va yechimlar	1155
Fatilloyev Farrux Farhod o'g'li	
O'zbekiston Respublikasida qishloq xo'jaligi tarmog'iga ta'sir qiluvchi ko'rsatkichlarning iqtisodiy-statistik tahlili	1160
Zakirova Umida Maxamadaminovna	
Banklar tomonidan muammoli kreditlar bilan ishslash samaradorligini oshirish yo'llari ("Agrobank" ATB misolda)	1169
Yusufov Xurshidjon Sharifovich	
Namangan viloyatida don va don mahsulotlari narxini shakllanishining bozor tadqiqoti.....	1174
Bahiddinov Jahongirbek Ravshanjon o'g'li	
O'zbekiston Respublikasi va xorijda tog' turizmini rivojlantirish omillarini qiyosiy baholash	1179
Mavlanov Golibjon Muxammad o'g'li	
Improving The Effective Use Of Local Taxes And Levies In Tashkent City	1184
Shahzad Zokhidov	
Совершенствование методологии механизмов налогообложения ресурсного налога	1188
Мухиддинов Талат Шайдулло угли	
Tadbirkorlik faoliyatida investitsiya muhitining xususiyatlari va chet el kapitalining jozibadorligi.....	1191
I. M. Kamoliddinov, To'khtasinov Boburbek Yusufjon o'g'li	
Kichik biznes tarmoqlariga investitsiyalarni jalb etish xususiyatlari.....	1196
Abdug'aniyev Murodjon Shavkat o'g'li	
Inson resurslarini boshqarish tizimini takomillashtirish orqali iqtisodiyot tarmoqlarini rivojlantirish	1201
Xodjamov Asliddin O'ktam o'g'li	
Organik qishloq xo'jaligiga o'tishning rivojlanayotgan mamlakatlardagi iqtisodiy va ekologik afzallikkleri.....	1205
Ahrorov Farhod Baxriddinovich	
Korxonalarda uzumchilik mahsulotlarni ishlab chiqarishda strategik boshqarishda mintaqaviy klaster modellashtirishdan foydalanish	1210
Muhibdinov Asror Akobirovich	
Qashqadaryo viloyatida ishsizlik darajasini istiqbolda kamaytirish ssenariylari	1215
Djumayev Zayniddin Axmedovich, Hamdamov Shahzod Ilhom o'g'li	
Kam ta'minlangan oilalarda tadbirkorlik faoliyatini o'ziga xos yo'llari va imkoniyatlari	1221
Tursunov Nozimjon Nosirovich	
Korxonalar samaradorligini oshirishda soliqlar va soliq siyosatining ahamiyati.....	1225
Saida Yuldasheva	
The Contribution of Ecotourism in Developing Gdp in Uzbekistan	1229
Saidova Dildora Nurmatovna, Umarov Husanboy Bahromjon o'g'li, Xolyigitov Umidjon Alijon o'g'li	
Mehmonxonalar faoliyatini moliyalashtirish imkoniyatlarini oshirishda turizmning o'rni	1233
Abduraxmanova Ziyoda Abdullayevna	
O'zbekistonda tadbirkorlik subyektlarining barqarorlik reytingini joriy etilishi va undagi asosiy o'zgarishlar tahlili.....	1239
Normurzayev Umid Xolmurzayevich	
Tog' va tog'oldi hududlari qishloq xo'jaligini ixtisoslashtirish va rivojlantirish yo'llari.....	1247
Abdulxayeva Gulshan Maximovna	

Правовые основы маркетинговых стратегий акционерных обществ в Республике Узбекистан	1252
Эркинов Шахзод Баходир ўғли	
O'zbekiston Respublikasida tadbirkorlik subyektlarining yashirin iqtisodiyot ulushini qisqartirish hisobiga budjet daromadlari barqarorligini baholash amaliyoti.....	1256
Ikramov Ravshan Amanbayevich	
Uzum-vinochilik mahsulotlari bozorida eksportni diversifikatsiyalash strategiyalaridan foydalanish	1263
Azadova Bonuposhsha Alisher qizi	
Tijorat banklarining moliyaviy barqarorligini ta'minlashning nazariy asoslari.....	1268
Sadikov Iskandar Gayratovich	
Milliy soliq to'lovchilar faoliyatini rag'batlantirishda ikki yoqlama soliqqa tortishni bartaraf etish mexanizmlarini takomillashtirish masalalari.....	1274
Rajapov Shuxrat Zaripbaevich	
Yashil iqtisodiyotni rivojlantirish istiqbollari.....	1279
Qorriyeva Shahnoza Safarboyevna	
Kichik biznes va xususiy tadbirkorlikni moliyaviy qo'llab-quvvatlashning o'ziga xos xususiyatlari	1283
Jumayeva Gulrux Jo'raqulovna	
Xizmat ko'rslish sohasini raqamlashtirishning ahamiyati va zaruriyati	1286
Mirzayev Qulmamat Janzakovich, Djurakulov Shoxrux Baxtiyorovich	
Yog'-moy korxonalarining xom ashyo ta'minotini amalga oshirishning zamonaviy konsepsiylari	1291
Jo'rayeva Nodiraxon Qurbanovna	
O'zbekistonda mulkdorlar sinfini shakllantirishning ilmiy-metodologik yo'nalishlari va rivojlanish bosqichlari	1296
Berkinov Bazarbay Berkinovich	
O'zbekiston sug'urta bozorini rivojlanishi istiqbollarini ta'minlash omillari.....	1302
X. I. Boyev	
Raqamli iqtisodiyot sharoitida korxonalar innovatsion faoliyatini boshqarishda jahon tajribasi	1307
Saipova Dilnoza Shuxratovna	
Mintaqa sanoatini innovatsion rivojlantirish indikatorlarining iyerarxiyasi.....	1312
Muhammadiyev Sardorbek Shokir o'g'li	
Korxonalarda moliyaviy qarorlarni qabul qilishning muhimligi.....	1317
Allayarov Shamsiddin Amanullaevich, Yoqubov Madaminbek Abdurahim o'g'li	
Mehmonxonalarda boshqaruvin tizimi va uni takomillashtirish	1322
Qalandarova Gulnoza, Botirova Zumrad	
O'zbekistonda maktab va maktabgacha talim tizmini moliyashtirishni takomilashtirish.....	1326
Boltaboyev Murodbek Aybekovich	
Mehnat resurslarini samarali boshqarishda jahon tajribasi	1331
Xonnazarova Dilobar Qutbiddin qizi, Sobirjonov Sanjar Sobirjonovich	
Kichik biznesni rivojlantirishni moliyaviy va institutsional qo'llab-quvvatlash.....	1335
Annaklichev Saxy Saparmuxamedovich	
O'zbekiston Respublikasida "Iqtisodiy erkinlik indeksi"ning davlat aralashuvi darajasi yo'nalishida yuqori natija qayd eta olish imkoniyatlari va buning oqibatlari	1339
Qoraboyev Bobur Umarovich, Abdiyev Mansur Musurmonovich, Ravshanov Shaxriyor Shuhratovich, Mamataliyev G'ayrat Chori o'g'li	
Improving the Participation of Joint-Stock Companies in the Capital Market.....	1345
Muminov Shohjahon Suyun ugli	
Mamlakatimizda atrof-muhitni himoyalashga ixtisoslashgan ijtimoiy tadbirkorlik faoliyatini moliyaviy qo'llab-quvvatlash hamda rag'batlantirish shakllari.....	1349
Narzullayev Elmurod Shuxrat o'g'li	
Mahalliy farmatsevtika mahsulotlari bozori va iste'molchilar xulq-atvorini o'rganish xususiyatlari.....	1355
Bobojonov Baxrombek Ruzimovich	
Soliq va buxgalteriya hisobini yuritishda asosiy vositalar hisobining dolzarb masalalari	1361
Arifanova Xabiba Shuxratovna	
Institutsional islohotlar sharoitida mamlakatni moliyaviy-iqtisodiy xavfsizligini ta'minlash masalalari.....	1367
Mamatov Axmetjon Atajanovich, Ermo'minov Iskandar Ziyodillayevich	
Mehmonxonalarda xizmat sifatini oshirishda innovatsion texnologiyalardan foydalanishning istiqbollari.....	1372
Norchayev Asatullo Norbo'tayevich	
Resurslar yetishmaydigan hududning investitsion jozibadorligini shakllantirishning uslubiy asoslari.....	1377
Akbarov Bekmurod Miryakubovich	

Jahon moliyaviy arxitekturasi va xalqaro moliya tizimini isloh qilish yo'nalishlari.....	1383
<i>Nasirxodjayeva Dilafruz Sabitxanovna, Karimov G'ayratjon Toxir o'g'li</i>	
"O'zneftgaz" AK tizimidagi korxonalarda joriy aktivlarning sof foyda hajmi va uning o'zgarishiga ta'sirini perespektiv tahlili.....	1388
<i>Mavlyanova Dilobar Maxkamovna</i>	
Oliy ta'lif tizimi boshqaruvi samaradorligini baholashda sifat menejmenti va uning konseptual asoslari.....	1394
<i>Teshayev Hotamjon Ixtiyor o'g'li, Boltayeva Mohichehra Sharipovna</i>	
"Xufiyona iqtisodiyot"ning jamiyatga ta'siri	1399
<i>Mirzayev Zarshed Mirzayevich, Shadiyeva Madina Djaloliddin qizi</i>	
Kichik va o'rta biznes subyektlarini tadbirkorlik qobiliyatini baholashning ijtimoiy-iqtisodiy mexanizmlari....	1402
<i>Saidova Dilnozaxon Odiljon qizi</i>	
Tijorat banklari valyuta operatsiyalarining me'yoriy-huquqiy asoslari	1406
<i>Beknazarova Nilufar Tulkinovna</i>	
Mamlakat iqtisodiyotini rivojlantirishda turizmnинг о'rni.....	1409
<i>Gaybullayeva Gulbaxor Maxmudovna</i>	
Tijorat banklarida raqamlı transformatsiya jarayoni, undagi muammolar va ularni yechish yo'llari	1413
<i>Xudayarova Xurshida Abdunazarovna</i>	
Oliy ta'lif muassasalarida strategik boshqaruva tizimining o'ziga xos xususiyatlari va natijalari.....	1419
<i>Umarova Xilola Uktamovna</i>	
Korxonalar faoliyatida marketing tadqiqotlaridan foydalanishning afzallik va kamchiliklari.....	1428
<i>Ro'zmamatov Abbos Tolibjon o'g'li</i>	
Temir yo'l transportida xizmat ko'rsatish samaradorligini oshirishda xorij mamlakatlarining tajribasi	1432
<i>Raxmonov G'ayrat Ismatulloyevich</i>	
Katta ma'lumotlar (BigData) davrida raqamlı iqtisodiyotni rivojlantirishni tahlil qilish.....	1436
<i>Tuxtabayev Jamshid Sharafetdinovich, Umarova Go'zal Sabirovna</i>	
Investitsiya loyihalarini qo'llab-quvvatlash mexanizmini takomillashtirishning ustuvor yo'nalishlari	1439
<i>Isakov J. Ya.</i>	
Цифровизация страховой сферы в Республике Узбекистан.....	1446
<i>Шерматова Ирода Ойбековна</i>	
Agritourism development in Uzbekistan: insights from science and literature.....	1450
<i>Aktamov Olimjon Abdugani ugli</i>	
Управление хозяйственной деятельностью торговых предприятий.....	1454
<i>Юлдашева Гульмира Азатовна, Зияев Дилшоджон</i>	
Davlatning oziq-ovqat xavfsizligini ta'minlash yo'nalishlari.....	1459
<i>Xamrayev Olimjon Yaxshiboyevich</i>	
Oliy ta'lif tizimidagi islohotlarda innovatsion yechimlarning zarurati	1466
<i>Abduqunduzova Nazokat Usmonqulovna</i>	
Turizm sohasida kadrlarga bo'lgan ehtiyojni baholash masalalari.....	1470
<i>Yuldasheva Dilnoza Ulug'bekovna</i>	

TURIZM SOHASIDA KADR LARGA BO'LGAN EHTIYOJNI BAHOLASH MASALALARI

Yuldasheva Dilnoza Ulug'bekovna

Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti mustaqil tadqiqochisi

Annotatsiya: Ushbu maqolada turizm sohasida kadrlarga bo'lgan ehtiyojni baholash, ta'lif sifatini oshirish, sohaga innovations yondashish masalalari yoritilgan.

Kalit so'zlar: turizm, kadrlar tayyorlash, bilim, xodim, kadr, kasbiy tayyorgarlik, kompetensiya.

Abstract: This article covers the issues of assessing the need for personnel in the tourism sector, improving the quality of education, and innovative approach to the sector.

Key words: tourism, personnel training, knowledge, employee, personnel, professional training, competence.

Аннотация: В данной статье освещены вопросы оценки потребности в кадрах сферы туризма, повышения качества образования, инновационного подхода к отрасли.

Ключевые слова: туризм, подготовка кадров, знания, работник, персонал, профессиональная подготовка, компетентность.

KIRISH

Milliy iqtisodiyotni modernizatsiyalash jarayonida xizmat kursatish sohalarini ham jadal rivojlantirish zaru-rati tobora ortib bormoqda.

Jahon amaliyotida turizm va ta'lif xizmatlari bozorining yetakchi ishtirokchilari hisoblangan oliy ta'lif muassasalarining mamlakat taraqqiyoti va jamiyat ravnaqiga xizmat qilishini samarali boshqarishda bir qator muammolarning ilmiy yechimlarini ta'minlash yuzasidan maqsadli ilmiy-tadqiqot ishlari tashkil etilgan.

O'zbekistonda oliy ta'lif tizimini boshqarishni jadal rivojlantirishga yuqori darajada e'tibor qaratib kelin-moqda. Xususan, 2022–2026 yillarga mo'ljalangan Yangi O'zbekiston Taraqqiyot strategiyasida "uzluksiz ta'lif tizimini yanada takomillashtirish, sifatlari ta'lif xizmatlari imkoniyatlarini oshirish, mehnat bozorining zamonaviy ehtiyojlariga mos yuqori malakali kadrlar tayyorlash siyosatini davom ettirish, ta'lif va o'qitish sifatini baholashning xalqaro standartlarini joriy etish asosida oliy ta'lif muassasalari faoliyatining sifati hamda samaradorligini oshirish, o'rta maxsus, kasb-hunar va oliy ta'lif muassasalari bitiruvchilarini ishga joylashtirish hamda xususiy tadbirkorlik sohasiga jalb etish" bo'yicha ustuvor vazifalar belgilab berilgan. Mazkur vazifalarning muvoffaqiyatli ijrosi turizm sohasida kadrlarni tayyorlashning metodologik asoslarini takomillashtirishni talab etadi. [1]

O'zbekiston Respublikasining "Ta'lif to'g'risida"gi va "Yoshlarga oid davlat siyosati to'g'risida"gi Qonunlari, O'zbekiston Respublikasi 2020-yil 23-sentyabr kuni "Ta'lif to'g'risida"gi O'RQ-637-sonli qonunni qabul qilindi. Shundan so'ng 1997-yilda qabul qilingan "Ta'lif to'g'risida"gi hamda "Kadrlar tayyorlash milliy dasturi to'g'risida"gi Qonunlar o'z kuchini yo'qotdi.

Yangi Qonunga muvofiq, ta'lif turlari quydagilardan iborat: maktabgacha ta'lif va tarbiya; umumiyo o'rta va o'rta maxsus ta'lif; professional ta'lif; oliy ta'lif; oliy ta'lifdan keyingi ta'lif; kadrlarni qayta tayyorlash va ularning malakasini oshirish; maktabdan tashqari ta'lif.

O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2017-yil 27-iyuldagagi "Oliy ma'lumotli mutaxassislar tayyorlash sifatini oshirishda iqtisodiyot sohalari va tarmoqlarining ishtirokini yanada kengaytirish chora-tadbirlari to'g'risidagi"gi PQ-3151-sonli qarori, O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2018-yil 5-iyundagi PQ-3775-son "Oliy ta'lif muassasalarida ta'lif sifatini oshirish va ularning mamlakatda amalga oshirilayotgan keng qamrovli islo-hotlarda faol ishtirokini ta'minlash bo'yicha qo'shimcha chora-tadbirlar to'g'risida"gi qarorilari hamda mazkur faoliyatga tegishli boshqa me'yoriy-huquqiy hujjatlarda belgilangan vazifalar talablarini amalga oshirishda mazkur maqoladagi tadqiqot ishi muayyan darajada xizmat qiladi. [1]

ADABIYOTLAR SHARHI

Turizmda kadrlarni boshqarishning nazariy asoslari xorijlik olimlardan V.Kumar, Tomas Gad^[2], A.Asher, R.Barro^[3], D.Duglas^[4], E.C.Andrade^[5], E.Hanushek^[6], B.R.Kozma^[7], A.Maddison^[8], G.Philip^[9], L.Pritchett va boshqa xorijiy olimlarning ilmiy-tadqiqot ishlardicha o'z aksini topgan.

Mamlakatimizning iqtisodchi olimlaridan G.N.Axunova^[10], B.A.Begalov^[11], A.Sh.Bekmurodov^[12], Sh.N.Zaynudinov^[13], D.N.Raximova^[14], R.A.Raxmanbayeva, M.X.Saidov^[15], Sh.D.Ergashxodjayeva, Q.Q.Qurolov va boshqalarning ilmiy asarlaridagi metodologik jihatlarni o'rganish va tahlil qilish asosida shu xulosaga kelindiki, hozirga qadar aynan turizmda kadrlarni tayyorlashning nazariy va amaliy jihatlariga to'liq yoritilmagan. Shunga ko'ra, mazkur masalalar yuzasidan bir qator ilmiy, uslubiy va amaliy muammolarning hal etilish zarurati mavjud.

TAHLIL VA NATIJALAR

O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2016-yil 2-dekabrdagi PF-4861-sonli "O'zbekiston Respublikasi turizm sohasini jadal rivojlantirishni ta'minlash chora-tadbirlari to'g'risida"gi hamda 2019-yil 5-yanvardagi PF-5611-sonli "O'zbekiston Respublikasida turizmni jadal rivojlantirishga oid qo'shimcha chora-tadbirlar to'g'risida"gi farmonlari va O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2018-yil 7-fevraldagagi "Ichki turizmni jadal rivojlantirishni ta'minlash chora-tadbirlari to'g'risida"gi PQ- 3514-sonli qarori ning qabul qilinishi ham da Viza tizimining isloh etilishi, jumladan, 2019-yildan boshlab 45 davlatga vizasiz tizimning joriy etilishi (elektron viza tizimi ham da ta'lif turizmiga oid "Studentviza", "Academicviza" viza turlari) O'zbekiston da turizm industrijasini yanada rivojlanishiga yo'l ochib berdi.

Statistik ma'lumotlarga ko'ra, 2017-yilga kelib O'zbekistonga 2 million 700 ming, 2018-yilda 5 million 300 mingdan ortiq turistlar tashrif buyurgan¹.

Mazkur sohani yanada rivojlantirish maksadida 2019–2025-yillarda O'zbekiston Respublikasida turizm sohasini rivojlantirish kontseptsiyasi ishlab chikildi. Mazkur kontseptsiyaga kura 2025 yilga kelib xorijlik sayyoohlar sonini 9-10 million nafarga oshirish, turli ko'rgazmalar, tanlovlar o'tkazish, O'zbekistonni festivallar mamlakatiga aylantirish bo'yicha tizimli ishlar amalga oshirilmoqda.^[17]

Buning asosiy sababi turizm industrijasi uchun amaliy va iqtisodiyotning boshqa barcha sohalari uchun zarur kadrlarni shakllantirishdir. Boshqa tomonidan malakali kadrlarning chiqib ketishi nafaqat ijtimoiy-iqtisodi, balki ijtimoiy-psixologik xususiyatga ega bo'lgan turli omillar bilan ham bog'liq bo'lishi mumkin. Turizm sanoati korxonalarini rahbarlarining ta'kidlashicha, zamonaviy universitet va kollej bitiruvchilarining kamida 20 foizining martaba o'sishiga intilishi juda tabiiy. Bu shuni anglatadiki, 3-5 yil ichida bunday bitiruvchi o'z biznesini boshlashga intiladi, ya'ni hozirgi xodim o'z-o'zidan mustaqil tadbirdorga aylanadi.^[17]

Aholining iqtisodiy faoliyat darajasiga qarab hududlarda bandlik darajasini tahlil qilish mumkin (1-jadval).

1-jadval: Aholining iqtisodiy faoliyat darajasi (foizda)

Hududlar	2000	2005	2010	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
O'zbekiston Respublikasi	69,7	67,9	70,7	71,9	72,5	73,5	74,3	75,0	73,8	74,1	73,7
Qoraqalpog'iston Respublikasi	61,7	58,9	61,9	61,4	61,5	62,0	69,5	69,2	69,2	67,9	67,8
Andijon	71,1	69,9	73,6	75,7	76,6	77,7	77,0	77,2	74,7	75,7	76,5
Buxoro	76,0	74,4	78,6	77,7	77,1	76,7	77,4	76,2	76,4	74,5	73,7
Jizzax	60,4	58,2	60,3	61,3	62,4	63,1	68,3	74,0	74,3	75,1	73,0
Qashqadaryo	67,9	62,9	65,4	67,0	67,9	69,6	71,7	70,7	68,5	69,2	68,3
Navoiy	76,1	78,5	79,2	77,1	76,7	76,4	75,8	75,9	73,8	74,9	73,6
Namangan	61,1	58,6	61,0	63,8	65,4	67,3	70,5	73,2	72,7	72,6	71,2
Samarqand	68,5	65,4	68,8	71,6	72,9	74,6	73,4	72,1	70,9	70,7	71,4
Surxondaryo	67,8	63,0	66,4	68,0	69,3	71,3	72,2	74,0	71,9	71,8	70,8
Sirdaryo	74,0	71,3	75,4	75,9	75,0	74,9	77,7	76,1	72,8	71,9	70,6
Toshkent	70,3	69,7	74,6	78,5	78,6	79,4	78,5	78,5	76,2	79,8	77,9
Farg'ona	72,7	71,2	73,6	73,1	73,6	74,7	73,1	74,5	73,0	73,6	73,9
Xorazm	65,9	63,3	66,8	69,4	70,1	71,0	71,3	72,8	71,5	71,1	71,1
Toshkent sh.	78,9	84,2	84,5	84,3	84,1	84,6	84,1	86,9	88,8	87,4	88,3

¹ <https://cyberleninka.ru/article/n/far-on-a-vodisida-rekreatsion-turizmni-rivozhlanterish-masalalari>

2-jadvalda mamlakatimiz hududlarida bandlik darajasi keltirilgan bo'lib, kadrlarga bo'lagn ehtiyojni hisoblash imkonini beradi.

2-jadval: Bandlik darajasi (foizda)

Hududlar	2000	2005	2010	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
O'zbekiston Respublikasi	69,4	67,7	66,9	68,2	68,7	69,2	67,4	68,1	66,0	67,0	67,2
Qoraqalpog'iston Respublikasi	60,6	58,3	57,3	58,1	58,1	58,3	62,9	62,9	62,0	61,1	61,6
Andijon	70,9	69,8	69,3	71,5	72,3	73,0	69,6	70,1	66,5	68,2	69,5
Buxoro	75,8	74,3	74,5	73,4	72,9	72,5	70,7	69,3	68,3	67,2	67,2
Jizzax	60,2	58,1	56,8	58,1	59,1	60,0	61,6	67,1	66,2	67,5	66,2
Qashqadaryo	67,7	62,7	61,7	63,3	64,3	65,4	64,8	63,9	60,9	62,2	61,9
Navoiy	75,3	78,0	75,3	73,2	72,8	72,4	69,2	69,5	66,8	68,3	67,7
Namangan	60,8	58,4	57,4	60,5	61,9	63,4	63,8	66,4	65,0	65,5	64,8
Samarqand	68,2	65,3	64,7	67,6	68,7	69,7	66,3	65,3	63,2	63,7	64,7
Surxondaryo	67,7	62,9	62,5	64,3	65,4	66,6	65,2	67,0	63,9	64,5	64,2
Sirdaryo	73,7	71,2	72,0	72,2	71,7	71,1	70,5	68,9	64,8	64,5	64,0
Toshkent	70,2	69,6	71,5	75,3	75,4	75,2	71,4	71,4	68,2	72,4	71,0
Farg'ona	72,5	71,1	69,4	69,1	69,6	69,9	66,0	67,5	65,1	66,2	67,1
Xorazm	65,5	62,7	63,2	65,6	66,3	66,9	64,6	66,1	63,7	64,0	64,7
Toshkent sh.	78,7	84,1	81,6	81,1	81,0	80,8	77,5	80,1	81,7	81,3	82,5

Andijon viloyatida ishbilarmonlik turizmi uchun kadrlar tayyorlash muammolari bo'yicha olib borilgan keyingi tadqiqotlar shuni ko'rsatdiki, ishchi kuchining qariyb 50 foizi mehnatga layoqatli, yangi kadrlarga bo'lgan ehtiyoj va yangi kadrlar jalb etilishi, 1 mingta bo'sh ish o'rinnlari, 3 nafari mehnatkash ekan. Korxonada 7 nafar bitiruvchining 30 foizi ishlaydi. Va bu, aksariyat hollarda xodimlar tajribaga ega bo'lgan mutaxassislarni afzal ko'rishlariga qaramay turizm va mehmondo'stlik yo'nalishidagi olyi va o'rta maxsus o'quv yurtlari bitiruvchilar ko'pincha o'rganish qobiliyati (lekin buni respondentlarning 81 foizi ko'rsatgan), yangi usullar va texnologik ishlarni bilishi (62,5 foiz), tezkorligi bilan afzal ko'rildi (ishga moslashish (43%).^[17]

Bugungi kunda mamlakatimizdagi jami 26 ta olyi ta'lim muassasasida Turizm sohasi bo'yicha kadrlar tayyorlab kelinmoqda. Jumladan,

1. Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti
2. Toshkent davlat sharqshunoslik universiteti
3. Andijon davlat universiteti
4. Buxoro davlat universiteti
5. Qoraqalpoq davlat universiteti
6. Qarshi davlat universiteti
7. Namangan davlat universiteti
8. Termiz davlat universiteti
9. Urganch davlat universiteti
10. Toshkent viloyati Chirchiq davlat pedagogika instituti
11. Toshkent davlat agrar universiteti
12. Toshkent davlat agrar universiteti Samarqand filiali
13. Andijon qishloq xo'jaligi va agrotexnologiyalar instituti
14. Milliy rassomlik va dizayn instituti
15. "Ipak yo'li" xalqaro turizm universiteti
16. Samarqand iqtisodiyot va servis instituti

17. Farg'ona davlat universiteti
18. O'zbekiston davlat jahon tillari universiteti
19. Samarqand davlat chet tillar instituti
20. O'zbekiston xalqaro islom akademiyasi
21. Buxoro muhandislik-texnologiya instituti
22. Toshkent kimyo-texnologiya instituti
23. Toshkent shahridagi Singapur Menejmentni rivojlantirish instituti
24. Latvianing Axborot tizimlari menejmenti Oliy maktabining Farg'ona shahridagi filiali (Latviya)
25. "Rossiya davlat jismoniy tarbiya, sport, yoshlar va turizm universiteti" federal davlat byudjeti oliy ta'lif muassasasining Samarqand filiali (Rossiya)
26. Urganch shahridagi xalqaro "Binary" universiteti (Malayziya).

2020–2021-o'quv yilida oliy ta'lif muassasalarini quyidagi ta'lif yo'nalishlari bo'yicha, jumladan:

1. Gid hamrohligi va tarjimonlik faoliyati (tillar bo'yicha)
2. Menejment: turizm biznesini boshqarish
3. Mehmonxona xo'jaligini tashkil etish va boshqarish
4. Turizm (faoliyat yo'nalishlari bo'yicha)
5. Xizmatlar sohasi (turizm servisi)
6. Menejment (turizm va dam olish menejmenti)
7. Turizm (faoliyat yo'nalishlari bo'yicha sharq tillari bilan)
8. Aholi va turistlarning ovqatlanishini tashkil yetish servisi
9. Turizm sohasida marketing
10. Turizm (agroturizm)
11. Turizm (ziyorat turizmi)
12. Menejment: xalqaro mehmondo'stlik va turizm menejmenti
13. Kasb ta'limi (turizm)
14. Turizm faoliyatida logistika
15. Menejment: turizm biznesini boshqarish
16. Marketing (turizm marketingi)
17. Turizm sohasida loyihalash
18. Menejment: rekreatsiyalarni va sayohatlarni boshqarish
19. Menejment: restoran biznesini boshqarish
20. Turizm sohasida xizmatlar texnologiyasi va ularni tashkil etish
21. Turizm va mehmondorchilikda xalqaro biznes.

Bakalavriat bosqichida jami 7377 nafar, shundan, kunduzgi ta'limda 6294 nafar, kechki ta'limda 142 nafar, sirtqi ta'limda 941 nafar talaba tahsil olgan.

Quyidagi:

1. Turizm (faoliyat turlari bo'yicha)
2. Mehmonxona xo'jaligini tashkil etish va boshqarish
3. Gid hamrohligi va tarjimonlik faoliyati

4. Turizm (Ziyorat turizmi tashkil etish va boshqarish)
5. Menejment (turizm, mehmonxona va ommaviy tadbirlar)
6. Menejment (xalqaro mehmondo'stlik va turizm)
7. Turizm iqtisodiyoti va boshqaruvi mutaxassisliklari bo'yicha magistratura bosqichida jami 257 nafar talaba tahsil olgan.

2020-2021 o'quv yilida turizm sohasidagi bakalavriat ta'lim yo'nalishlari bo'yicha jami 403 nafar talaba hamda magistratura mutaxassisliklari bo'yicha 46 nafar talaba o'qishni tamomladi.

Shundan, jami iqtisodiyot sohalari va tarmoqlari bo'yicha ishga taqsimlangan 449 nafar bitiruvchidan:

- 162 nafari xizmat ko'rsatish va servis sohasida
- 113 nafari tadbirkorlik va xususiy sektorda
- 32 nafari sanoat ishlab chiqarish sohasida
- 13 nafari qishloq, suv va o'rmon xo'jaligi tizimida
- 10 nafari oliy ta'lim tizimida
- 11 nafari fan sohasi tizimida
- 9 nafari xalq ta'limi tizimida
- 6 nafari o'rtा maxsus, kasb-hunar ta'limi tizimida
- 4 nafari bank, soliq, sug'urta va moliya tizimida
- 3 nafari davlat boshqaruvi organlari tizimida
- 2 nafari jamoat tashkilotlarida
- 2 nafari qurilish sohasida
- 2 nafari transport va aloqa tizimida
- 1 nafari sog'liqni saqlash va ijtimoiy ta'minot tizimida
- 1 nafari madaniyat va san'at sohasida
- 39 nafari boshqa tarmoq va sohalarda faoliyat yuritmoqda.
- 20 nafar bakalavriat bosqichi bitiruvchilari magistraturaga o'qishga qabul qilingan.
- Qolgan 19 nafar bitiruvchi ishga taqsimlanmagan.

Turizm industriyasidagi korxonada kadrlarni tanlashda menejerlar kasbiy bilim va doimiy takomillashtirishga intilish, texnologiyani egallash darajasi, innovatsiyalar kiritish qobiliyati va boshqalar kabi malaka tanlashtadi.

Mavjud bozor sharoiti va Andijon viloyatining turizm sohasini rivojlantirish bo'yicha real vakolatlarini hisobga olgan holda, shahar istalgan e'tiborga erishish va ko'rsatkichlarni qondirish uchun ikkita asosiy stsenariyni ishlab chiqishi mumkin:

- 1) tartibga soluvchi (agar dastur faoliyati to'liq amalga oshirilgan bo'lsa);
- 2) innovatsion (yo'l turizm industriyasining asosiy punktlarini faollashtirish, shuningdek, madaniy-ma'rifiy turizmni rivojlantirish va konseptual turizm mahsulotlarini amaliy shakllantirishni joriy etish orqali umumiy soni).

XULOSA VA TAKLIFLAR

Taklif etilayotgan yondoshuv bo'yicha hisoblangan turizm sohasi uchun umumiy ehtiyoj va kadrlarni hisoblash uchun alohida tadqiqot talab etiladi. Ehtiyoj tadbirkorlik faoliyatining asosiy sub'ektlari, ekspluatatsiya va turizm industriyasi uchun hisoblab chiqilgan:

- turistik va turistik ekskursiya kompaniyalari;
- mehmonxona, sanatoriy-kurort tashkilotlari, dam olish tashkilotlari, umumiy ovqatlanish korxonalari;

- tadbirkorlik infratuzilmasi turizmi (ijtimoiy-madaniy, maishiy va savdo xizmatlari korxonasi).
- Хо'jalik yurituvchi subyektlarning har bir guruhi uchun kadrlar tayyorlashning tegishli yo'nalishi tanlangan.
- Amalga oshirilgan hisob-kitoblar Andijon viloyatining turizmga bo'lgan ehtiyojining ikkita asosiy miqdoriy ko'rsatkichini ko'rsatish imkonini beradi:

- 1) turizmni rivojlantirishning standart stsenariysi bo'yicha mintaqada ish o'rirlari sonini 20 foizdan 30 foizgacha oshirish talab etiladi;
- 2) innovatsion stsenariyi bo'yicha ish o'rirlari sonini 25 foizgacha oshirish talab etiladi.

Andijon viloyatidagi turli shahar ta'lif muassasalari misolida ishlab chiqilgan va sinovdan o'tgan metodika O'zbekistonning turli hududlarida turli sohalarda kadrlarga bo'lgan dolzarb va istiqbolli ehtiyojlarni aniqlashda qo'llanilishi mumkin. Kadrlar taqchilligining bashorat qilinishi, o'z navbatida, hududni ijtimoiy-iqtisodiy rivojlantirishning qisqa, o'rta va uzoq muddatli rejalarida chuqur, sifatli ishlarni amalga oshirishda ijobiy rol o'yamoqda.

Foydalilanilgan adabiyotlar ro'yxati:

1. <https://lex.uz/docs/5013007>
2. Томас Гад – 4ДБрандинг//www.4дбрандинг.ком; Ашер А., Савино М. Глобальные рейтинги и рейтинговые таблицы // Вопросы образования. – 2007. – 4. – С. 201–216;
3. Barro, R., 1999. "Human Capital and Growth in Cross Country Regressions", Swedish Economic Policy Review, Vol.6, pp.237–77;
4. Дуглас Д. Новый мировой порядок в высшем образовании: как и почему правительства создают структурированные рынки возможностей // Вопросы образования. – 2011. – 1. – С.73–98.;
5. E.C.Andrade, Laurini, M., 2010. "New evidence on the role of cognitive skills in Economic Development", Economics Letters, Vol.117 (1), pp.123–26;
6. Hanushek, E., Kimko, D., 2000. "Schooling, Labor-force quality, and the growth of nations", American Economic Review, Vol.90(5), pp.1184–208;
7. Kozma, B, R, 2008. "ICT, education reform, and economic growth: A conceptual framework", Retrieved from http://download.intel.com/education/HP/Kozma_WP1.pdf [Accessed 20 January, 2012];
8. Maddison A. Growth and slowdown in advanced capital economies: techniques of quantitative assessment // Journal of Economic Literature. 1987. Vol. 25. p. 675. www.jstor.org;
9. Philip G. Altbach, Liz Reisberg, Laura E. Rumbley (2009). Trends in Global Higher Education: Tracking an Academic Revolution. A report prepared for the UNESCO 2009. World Conference on Higher Education. – p. 10;
10. Axunova G. O'zbekistonda ta'lif xizmatlari marketingi muammolari: Monografiya. – T., 2005. – 244 b.
11. Бегалов Б.А., Жуковская И.Е. Высшие учебные заведения в формировании национальной инновационной системы страны // Иқтисодиёт ва инновацион технологиялар. – 2012. – 4.;
12. Бекмуродов А.Ш. Интерактивное обучение и информатизация образования – важнейшее условие для выпуска профессиональных и компетентных кадров // Иқтисодиёт ва инновацион технологиялар. – 2011. – 1.;
13. Zaynudinov Sh.N., Ochilov A.O. Oliy ta'lif muassasalarini boshqarish samaradorligini baholash // Iqtisodiyot va ta'lif. – 2010. – 2. – 83-87-b.
14. Рахимова Д.Н. Управление процессами развития и использования трудового потенциала Узбекистана в условиях осуществления радикальных рыночных реформ. – Т., 2000. – 225 с.;
15. Рахманбаева Р.А. Управление интеллектуальным потенциалом вузов в условиях интеграции образования и производства. Автореф.дисс. ... д-ра эконом. наук. – Т., 2012. – 50 с.;
16. Сайдов М.Х., Исманов М.А. Менеджмент и инновации современного профессионального образования. – Т., 2002. – 79 с.;
17. <https://cyberleninka.ru/article/n/far-on-a-vodiysida-rekreatsion-turizmni-rivozhlanirish-masalalari>

Yashi

IQTISODIYOT va TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, siyosiy, ilmiy, ommabop jurnal

Ingliz tili muharriri: Feruz Hakimov

Musahhih: Xondamir Ismoilov

Sahifalovchi va dizayner: Iskandar Islomov

2024. № 4

© Materiallar ko'chirib bosilganda ““Yashil” iqtisodiyot va taraqqiyot” jurnalni manba sifatida ko'rsatilishi shart. Jurnalda bosilgan material va reklamalardagi dalillarning aniqligiga mualliflar ma'sul. Tahririyat fikri har vaqt ham mualliflar fikriga mos kelamasligi mumkin. Tahririyatga yuborilgan materiallar qaytarilmaydi.

Mazkur jurnalda maqolalar chop etish uchun quyidagi havolalarga maqola, reklama, hikoya va boshqa ijodiy materiallar yuborishingiz mumkin.

Materiallar va reklamalar pullik asosda chop etiladi.

E-mail: sq143235@gmail.com

Bot: @iqtisodiyot_77

Tel.: 93 718 40 07

Jurnalga istalgan payt quyidagi rekvizitlar orqali obuna bo'lishingiz mumkin. Obuna bo'lgach, @iqtisodiyot_77 telegram sahifamizga to'lov haqidagi ma'lumotni skrinshot yoki foto shaklida jo'natishingizni so'raymiz. Shu asosda har oygi jurnal yangi sonini manzilingizga jo'natamiz.

““Yashil” iqtisodiyot va taraqqiyot” jurnalni 03.11.2022-yildan O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Adminstratsiyasi huzuridagi Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi tomonidan №566955 reyestr raqami tartibi bo'yicha ro'yxatdan o'tkazilgan.

Litsenziya raqami: №046523. PNFL: 30407832680027

Manzilimiz: Toshkent shahar, Mirzo Ulug'bek tumani
Kumushkon ko'chasi, 26-uy.

Jurnalning ilmiyligi:

““Yashil” iqtisodiyot va taraqqiyot” jurnalni

O'zbekiston Respublikasi
Oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar
vazirligi huzuridagi Oliy
attestatsiya komissiyasi
rayosatining
2023-yil 1-apreldagi 336/3-
sonli qarori bilan ro'yxatdan
o'tkazilgan.